

4. Ковалев В. В., Ковалев Вит. В. *Финансовая отчетность и ее анализ (основы балансоведения): Учеб.пособие / Ковалев В. В., Ковалев Вит. В. - М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2004. - 432 с.*

5. Соколов Я. В., Бычкова И. А. *Принципы бухгалтерського учета / Соколов Я. В., Бычкова И. А. // Бухгалтерский учет. – 1998. – № 10. – С. 8-10.*

6. Бутинець Ф.Ф. *Теорія бухгалтерського обліку : підручник для студентів вузів спеціальності “Облік і аудит” / Ф.Ф. Бутинець. – Житомир : ЖІТУ, 2000.–640 с.*

7. *Інструкція по інвентаризації основних засобів, нематеріальних активів, товарно-матеріальних цінностей, грошових коштів і документів та розрахунків від 11.08.94 р. № 69, із змінами та доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<http://zakon1.rada.gov.ua>*

8. Бабіч В.В. *Фінансовий облік: навч. посіб. / В.В. Бабіч, С.В. Сагова. – К.: КНЕУ, 2006. – 282 с.*

Ольга КІРІЧЕНКО

науковий керівник:

канд. наук з держ. упр., доц. Ляхович Г.І.

ІФННІМ ТНЕУ

УПРАВЛІНСЬКИЙ ОБЛІК У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

В сучасних ринкових умовах існує потреба у формуванні обліково-інформаційних потоків, які спрямовані на задоволення потреб користувачів. На сучасному етапі облік повинен не тільки характеризувати результати діяльності підприємства минулих періодів, а й забезпечувати інформацією менеджерів всіх рівнів управління для здійснення як поточної діяльності, так і на перспективу.

Облік можна розглядати як «мову бізнесу», найбільш притаманну управлінському обліку, який аналізує минулі події для того, щоб найефективніше з обмеженими ресурсами та в умовах невизначеності спланувати майбутню діяльність і розвиток підприємства.

Сутність управлінського обліку та його призначення, як зазначає Л.А. Сахо [1] відомим висловом: «виробництво інформації для управління». Найважливішим в якому є вказівка – для управління. І, як стверджує Р. Ентоні [2], що менеджери потребують інформації для виконання своїх обов'язків. Управлінська інформація, яка формується із даних бухгалтерського обліку, в якому застосовується обрана методика об'єктів обліку та їх організація.

Важливою обставиною, яка сприяла виділенню управлінського обліку в самостійну галузь бухгалтерської справи, було створення в США національної асоціації бухгалтерів, яка виникла в жовтні 1919 р. за ініціативою Дж. Лі Нікольсона. Ця асоціація відіграла велику роль в розвитку і перекваліфікації бухгалтерів США. Система фінансової звітності була не в змозі забезпечити керівництво всією необхідною інформацією для прийняття ефективних

управлінських рішень стосовно розробки стратегічних планів діяльності, управління ризиками та підвищення рентабельності.

Звичайно, для невеликих підприємств тих даних, які надає система фінансового обліку, може бути цілком достатньо. Це пов'язано з тим фактом, що у більшості випадків керівники таких підприємств самостійно контролюють усі бізнес-процеси та мають змогу аналізувати фінансові звіти, одночасно порівнюючи їх із власним досвідом та знаннями подробиць поточної ситуації.

В даному випадку цих знань буде недостатньо для прийняття правильних управлінських рішень. Підтвердженням цьому є те, що система інформаційної підтримки менеджменту, побудована на базі фінансового обліку, є неефективною в сучасних умовах, оскільки, по-перше, вимагає значних зусиль щодо збирання та аналізу інформації, по-друге, не є оперативною та об'єктивною, оскільки дані офіційної звітності формуються переважно з огляду на зовнішніх користувачів, суттєва поінформованість яких не завжди приносить користь підприємству, і найголовніше — використовує лише дані минулих періодів, що практично унеможливує ефективне стратегічне й оперативне планування діяльності підприємства [1].

Подолати ці перешкоди і була покликана система управлінського обліку, яка утворилася на перетині двох наукових дисциплін — обліку і менеджменту. Після її появи менеджмент нарешті отримав ту інформацію, якої потребував завжди, і якою його не міг забезпечити фінансовий облік [3].

Сучасний управлінський облік дедалі частіше розглядають як складову процесу стратегічного управління. Це пов'язано передусім із посиленням ролі стратегічного управління за умов глобальних змін у технологіях і системах управління. Він, використовуючи зовнішню та внутрішню інформацію, забезпечує потреби не тільки виробництва, а й маркетингу, управління дослідженнями та інших функцій бізнесу, здійснює аналіз діяльності з урахуванням як поточних, так і довгострокових цілей, розробляє методи отримання, збору інформації про вирішальні фактори успіху: якість, інновації, час тощо.

Якщо раніше управлінський облік був зорієнтований на управління виробництвом, то тепер він невпинно перетворюється на стратегічний управлінський облік. Стратегічним обліком називається певний спосіб відображення фінансових і облікових проблем підприємства. Стратегічний облік фокусується на певних ключових елементах діяльності підприємства, яка дає можливість створювати економічні цінності і називається “С-циклом”. Модель “С-цикл” концентрується на чотирьох основних елементах стратегічного обліку: зобов'язаннях, потенціалі, витратах і контролі.

Необхідність ведення управлінського обліку на вітчизняних підприємствах зумовлена такими фактами:

1) наявність різних форм власності, що веде до появи різних груп та рівнів користувачів управлінської інформації;

2) загострення конкуренції на внутрішньому та зовнішньому ринках збуту вітчизняної продукції, що потребує своєчасної інформації про їхню кон'юнктуру;

3) інтеграція економіки України у світову економіку, що неодмінно призводить до переорієнтації як практики, так і теорії облікових знань.

Таким чином, в міру розвитку економіки керівники підприємств, головні бухгалтери та менеджери різних рівнів мають дедалі більше уваги приділяти розв'язанню стратегічних проблем, які зумовлюються перспективами розвитку підприємства. Управлінський облік посідає важливе місце в процесі підготовки і прийняття управлінських рішень, є невід'ємною частиною здійснення господарської діяльності підприємств усіх форм власності та господарювання.

Список використаних джерел

1. Сахно Л. А. Еволюція управлінського обліку: від обліку витрат виробництва до стратегічного управління // *Облік і фінанси АПК*. – 2010. – №2. – С. 58–61.

2. Белова І.М. Сутність управлінського обліку та його місце в системі управління підприємством // *Інноваційна економіка. Економічна діагностика підприємства*. – 2012. – № 1. – С. 169–171.

3. Бутинець Ф.Ф., Давидюк Т.В., Канурна З.Ф., Малюга Н.М., Чижевська Л.В. *Бухгалтерський управлінський облік: Підручник для студентів спеціальності «Облік і аудит» вищих навчальних закладів. / За ред. Проф. Ф.Ф. Бутинця. – Житомир: ПП “Рута”, 2005. – 480 с.*

Оксана КОБУТА

науковий керівник:

канд. наук з держ. упр., доц. Ляхович Г.І.

ІФННІМ ТНЕУ

ІНФОРМАЦІЙНІ ПОТРЕБИ КОРИСТУВАЧІВ ЗВІТНОСТІ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Головним напрямом розвитку облікової парадигми на сучасному етапі є підвищення економічної обґрунтованості показників звітності, посилення контрольних і аналітичних можливостей облікової інформації для задоволення потреб користувачів. Розвиток аперцепції користувачів звітності вимагає від адміністрації підприємства застосування принципово нових підходів до визначення кола економіко-облікових показників і методики їх розрахунку, а підвищення істотності і значущості звітних показників розширюють інформаційні рамки їх використання, перетворюючи звітність на серйозний чинник ухвалення аргументованих і ефективних управлінських рішень.

На рис. 1 згруповані історичні передумови, що викликали появу різних інформаційних потреб для різних категорій користувачів.

На різних етапах розвитку економіки змінювались підходи до формування облікової інформації для зацікавлених користувачів, вимоги до